Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller
Dijk - Wiersma, Jildau van

Portefeuillehouder

Kenmerk
Z.21.352657 / D.21.1488690

Vertrouwelijkheid
Openbaar

Onderwerp
Raadsvoorstel Visie Waterrecreatie

Onderwerp
Visie Waterrecreatie in de gemeente Heerenveen - vaststelling

Voorgesteld besluit
1. De visie Waterrecreatie in de gemeente Heerenveen vast te stellen
2. Voor de jaren 2022, 2023 en 2024 per jaar een budget van € 50.000,- beschikbaar te stellen (totaal € 150.000) en deze middelen incidenteel te onttrekken aan de Algemene reserve

Inleiding
Fryslân is een waterrijke provincie waardoor het een unieke plek is voor watersport en -recreatie. Bij de gemeentelijke herindeling in 2014 is door de gemeenteraad destijds onderkent dat met het nieuwe gemeentelijke grondgebied, met de waterrijke kernen Akkrum-Nes, Aldeboarn, maar ook Nieuwebrug-Haskerdijken, de gemeente Heerenveen een versterkt waterrecreatief profiel heeft gekregen en dat het wenselijk is de kansen die dit met zich meebrengt te verzilveren.

In de notitie Vrijetijdseconomie Gemeente Heerenveen 2015-2018 is in algemene zin ingegaan op de kansen op het gebied van waterrecreatie. Een verdiepingsslag om de kansen van dit versterkte watergerichte profiel te benutten, moest nog worden gemaakt. Het doel hiervan is een bijdrage aan brede welvaart, lokale economie, toekomstbestendige werkgelegenheid en de woon- en leefomgeving.

Om dit mogelijk te maken is gestart met het proces om te komen tot een notitie Waterrecreatie in de gemeente Heerenveen. In het voorjaar van 2018 en 2019 zijn bijeenkomsten met de sector georganiseerd om input te verkrijgen, waarbij de concept notitie in 2019 voorafgaand werd toegestuurd. De voorgenomen bijeenkomst in het voorjaar van 2020 kon vanwege Corona niet doorgaan. Eind september is de concept Visie nog eens gedeeld met partijen. De reactie hierop zijn zoveel mogelijk verwerkt. Ook is input voor de visie verkregen uit centrumprocessen in Akkrum en Jubbega, voor zover dit ging over Waterrecreatie.

Samen met ondernemers en belangenpartijen zijn, middels het genoemde participatieproces, de ambitie, wensen, plannen en projecten vertaald in drie opgaven:

1. Vinden en verleiden: profileren en positioneren als aantrekkelijke waterrecreatieve gemeente; een goed alternatief

2. Verrassen en begeleiden: samenwerken voor kwalitatief aanbod en gastvrije ontvangst. Betreft versterking van de ervaring en beleving, verbinden land en water en cultuur(historie) en landschap. Innovatieve concepten, ondernemerssamenwerking. Voorzieningen langs Turfroute gastvrij maken in regionaal verband.
3. Verbinden en versterken: realiseren van een goede en aantrekkelijke basisinfrastructuur en voorzieningen: lokale voorzieningen op orde waaronder voorzieningen- en serviceniveau. Duidelijkheid op het water (informatie, bewegwijzering, beroepsvaart en recreatievaart), themaroutes en rondjes.

Eind 2019 is door de gemeente het economisch beleid 2020-2030 'werken voor Heerenveen' vastgesteld. In de opgave 'vrijetijdseconomie die werkt voor de regio' is opgenomen dat de visie Waterrecreatie met uitvoeringsplan wordt afgerond. Hiertoe dient dit voorstel.

Beoogd effect
Met de visie Waterrecreatie is voor de komende jaren een duidelijke en gedragen koers uitgezet om Waterrecreatie in de Gemeente Heerenveen beter te benutten en (strategisch) betere keuzes te maken.

Het doel van de visie Waterrecreatie is om de ambities voor de komende jaren op het gebied van Waterrecreatie vast te leggen, een afwegingskader te bieden voor initiatieven en projecten en het ontwikkelperspectief te benutten. Dit door de basis op orde te krijgen, het aanbod te verbijzonderen, de profilering te optimaliseren en de zichtbaarheid en vindbaarheid te vergroten.

Argumenten

1.1 ***Waterrecreatie is een integraal onderdeel van het toeristisch recreatieve product. Versterking van waterrecreatie versterkt het geheel.***

Waterrecreatie omvat alle vrijetijdsactiviteiten aan, langs en op het water in de buitenlucht. Ook fietsen, wandelen en verpozen langs het water. Water(recreatie) is van belang voor het welbevinden van mensen bij vrijetijdsactiviteiten op, aan of langs het water. Versterking van Waterrecreatie, versterkt het toeristisch recreatief product als geheel, omdat het hier integraal onderdeel van uitmaakt. Zodat er verder gebouwd kan worden aan brede welvaart, toekomstbestendige werkgelegenheid, de lokale economie en een prettige woon- en leefomgeving.

1.2 ***De visie is door en voor de ondernemers en belangenpartijen in de sector gemaakt.***

De visie is tot stand gekomen met participatie/inbreng van ondernemers en belangenpartijen in de sector. Hiervoor zijn twee bijeenkomsten belegd (pre-corona), is over de afgelopen jaren input verzameld uit gesprekken en bedrijfsbezoeken en is recent de gelegenheid geboden te reageren op de concept visie Waterrecreatie. Ook is relevante input uit de centrumprocessen Jubbega en Akkrum zoveel als mogelijk verwerkt. Waarbij in de centrumvisie van Jubbega water met name op het gebied van beleefbaarheid een rol speelt en in de centrumvisie van Akkrum Water(recreatie) één van de belangrijke thema's is; Akkrum is immers bij uitstek de watersportkern van de gemeente Heerenveen.

1.3 ***Waterrecreatie draagt bij aan meerdere doelen: leefbaarheid en vitaliteit in de kernen, voorzieningen en welzijn van inwoners,***

Met de vaststelling van de visie wordt waterrecreatie herkend en erkent als belangrijk onderdeel van het toeristisch-recreatieve product, een aantrekkelijke woon- en leefomgeving en werkgelegenheid en

economische bestendigheid.

1.4 **Ook op Provinciaal en Regionaal niveau wordt ingezet op versterking van Waterrecreatie.**

De provinciale ambitie op het gebied van waterrecreatie is vastgelegd in de visie Waterrecreatie, door Provinciale Staten eind februari 2019 vastgesteld. Daarmee is op Provinciaal niveau het belang en de meerwaarde van Waterrecreatie erkent. Evenals dat Water(recreatie) nooit 'af' of vanzelfsprekend is.
In de regio Zuid Oost Friesland is de Turfroute de verbindende blauwe loper door het gebied. Regionaal wordt ingezet deze te versterken en beter beleefbaar, zichtbaar en vindbaar te maken. Zo is er binnen het regionale Projectplan Ervaren en Turf een onderzoek gedaan naar de voorzieningen langs de Turfroute, worden bij de entrees van de Turfroute herkenbare borden geplaatst, heeft de gemeente Smallingerland recent de bedieningstijden van het Polderhoofdkanaal verruimd en profileert Drachten zich als oostelijke poort voor de Friese meren.

2.1 ***Voor de realisatie van de ambities uit de visie Waterrecreatie en met name de inspanningen zijn financiële middelen benodigd.***
In de begroting is opgenomen dat aan u onze visie op waterrecreatie op korte termijn wordt aangeboden. Onze inzet op dit thema hangt af van uw besluit om hier middelen voor beschikbaar te stellen. Om een impuls te geven aan het verwezenlijken van de ambitie, de strategie in de inspanningen zijn financiële middelen nodig. In hoofdstuk 7 is een overzicht opgenomen van deze inspanningen. Deze zijn gelegen op het gebied van marketing en promotie, versterking samenwerking en productontwikkeling en een impuls in het voorzieningen- en serviceniveau, zoals aanlegmogelijkheden en walstroom.

Risico's of kanttekeningen

1.1 **Zonder koers ten aanzien van Waterrecreatie ontbreekt een duidelijk kader.**

Zonder vaststelling van de visie blijft er sprake van ad hoc afwegingen en een onvoldoende onderkent belang van Waterrecreatie als onderdeel van het toeristisch recreatieve product van de gemeente Heerenveen.

1.2 **Vaststelling van de visie wordt door ondernemers en belangenpartijen als belangrijke mijlpaal gezien.**

De visie en de WAPP-lijst zijn door en voor de sector en inwoners opgesteld. Zonder vaststelling van de visie – en daarmee erkenning van waterrecreatie – zullen zij zich niet erkent voelen.

2.1 **Om de inspanningen voor 2022-2024 te kunnen realiseren zijn financiële middelen nodig.**

Zonder financiële middelen voor de uitvoering kunnen er maar marginale stappen gezet worden om Waterrecreatie in de gemeente Heerenveen te versterken. Met name voor de wensen die bestaan bij ondernemers en belangenpartijen, om het serviceniveau te verbeteren door aanlegmogelijkheden (palen en bolders langs Engelenvaart, Breedpad), walstroompunten (langs o.a. de Ljouwterterdyk) en onderzoek naar het mogelijk invoeren van liggelden en onderzoek naar mogelijkheden voor extra ligplaatsen voor passanten en een impuls op de marketing, is uitvoeringsbudget benodigd.
Om de ambitie waar te maken en de projecten opgenomen onder de inspanningen 2022 tot en met 2024 tot uitvoering te brengen, is incidenteel uitvoeringsbudget benodigd. De financiële consequenties van deze inspanningen zijn ingeschat op € 150.000,- voor de jaren 2022, 2023 en 2024. Voor projectonderdelen gericht op Waterrecreatie in het centrum van Akkrum wordt binnen het budget 'centrumvisie Akkrum' een post gereserveerd voor uitvoering van projecten. Het noodzakelijke onderzoek (naar extra ligplaatsen) is financieel meegenomen in dit raadsvoorstel.

Communicatie en participatie

Participatie

De visie Waterrecreatie is tot stand gekomen na een meerjarig traject waarbij 2 bijeenkomsten zijn georganiseerd voor ondernemers en belangenpartijen in de sector. Daarnaast is de afgelopen jaren op verschillende momenten – tijdens bedrijfsbezoeken of netwerkbijeenkomsten – input verzameld. De visie en de lijst met Wensen, Ambities, Plannen en Projecten (WAPP-lijst, bijlage 1) is op deze manier tot stand gekomen. Eind september is de concept visie met de poster per mail verzonden aan genoemde betrokkenen met de mogelijkheid te reageren. De reactie zijn zoveel mogelijk verwerkt in de visie.

Communicatie

Na vaststelling van de Visie worden ondernemers en andere belanghebbenden geïnformeerd. Zij ontvangen per mail ook de (link naar) de visie Waterrecreatie. Daarnaast wordt bij de vaststelling van de visie ook nog stilgestaan door een openingshandeling of persmoment bij/met ondernemers/belangenpartijen. Dit wordt nog verder uitgewerkt.

Financiën

Dit voorstel betreft nieuw beleid waarvoor in de begroting 2022 nog geen middelen beschikbaar zijn. Het betreft incidenteel nieuw beleid voor drie jaren met een budget per jaar van € 50.000 voor 2022, 2023 en 2024. In totaal gaat het over de drie jaar om € 150.000. Omdat het incidenteel nieuw beleid betreft wordt voorgesteld om de middelen te onttrekken uit de Algemene reserve.

In de poster behorend bij de visie Waterrecreatie is in de derde kolom opgenomen welke inspanningen met het budget geleverd gaan worden in de komende 3 jaren. Deze inspanningen worden niet alleen uit dit budget bekostigd, maar deels ook uit andere budgetten, zoals de Regiodeal (o.a. voorzieningen voor waterrecreanten bij De Heide/Engelenvaart). Daarnaast wordt voorgesteld om in de Centrumvisie Akkrum een budget te reserveren voor aanpassingen t.b.v. waterrecreatie in Akkrum.

Bijlagen

Bijlage 1	Visie Waterrecreatie in de gemeente Heerenveen
Bijlage 2	Poster met Ambitie, strategie & uitdagingen en inspanningen 2022-2023